

А виждалъ съмъ стары бабы да гуждатъ в' уста мъртвецу по единъ банъ (пениязъ) съ кого го погрѣбватъ, и единъ свящицъ му турятъ въ рѣкѣ. Това исто сѫ'творили и стари Еллини. Гуждали сѫ' в' уста всяко му мъртвецу по одно дукато (*օβολοу*) за да плати Харону подвозъ у пъкъль, а за свѧщъ казватъ Българи да му свѣти на онзи свѣтъ. Извѣстно че въ пъкъль мыслѣтъ.

Кукъ. Казватъ въ Котель за дивъ человѣкъ — що глѣдашъ къту Кукъ? сирѣчъ къту дивъ. Съби казватъ за дивъ и неразумнъ женъ кукавица, а за мажъ кукавецъ. Римогрѣцы въ Българіѣ живѣнѣще казватъ под' истаъ смысъль. *Τι κυτταζης σαν κοῦκος?* и *κα σε παρη ὁ κοῦκος.* Дали не є былъ Кукъ богъ дивоты? понеже какъ то сѫ' имали стари, Черны-Богъ, и Бѣлы-Богъ, богыня мѣдрости, богыня рачителства и проч. То несумнѣнно да сѫ' имали и Бога глупости и дивоты.

Въ Българіѣ играѣтъ по иѣкоя си села Кукури: игры съвсѣмъ дивы. Скачатъ безчинно, ублачатъ ся съ вехты пързалетини и пѣкатъ глупавы пѣсни. Въ Котель стары бабы еще празнуватъ куковъ дньъ, то є първый понедѣлникъ великаго поста, и въ Котель рѣдко человѣкъ въ мое время є былъ да кажи чистый понедѣлникъ книжевно. Нѣ куковъ день ся обычно казваше той понедѣлникъ.

Змѣюве, Змѣйци, Самодивы. Многи отъ народа еще въ Българіѣ вѣрятъ, че сѫщесуватъ сѫщества (духове) по человѣческому образу и подобиѣ, обаче всѣкому иѣсѫ' видима. Сѫщества сія, мѣчтае народъ, че живѣнѣть по горы, рѣки, кладенцы, гробища, и развалены разсыпы. Дѣлѣтъ гы на женски и мѣшки, на чисты и нечисты духове, то есть на добротворы и злоторвны. Отдаватъ имъ почти божестваннѣ силъ. Казватъ че тій духове были прекраснаго вида, и сѫ' многажды залюбвали съ мірскы мѣшки и женски людія, и любовна сношенія имали. Многи